

โรคภูมิแพ้

เมื่อพูดถึงโรคภูมิแพ้หลายคนจะนึกถึงแต่เฉพาะคนที่มีอาการของหวัดเรื้อรัง น้ำมูกไหลเป็นเดือนๆ แต่ความจริงแล้ว โรคภูมิแพ้เป็นกลุ่มของโรคที่แสดงอาการได้กับหลายระบบของร่างกาย

โรคที่จัดอยู่ในกลุ่มของโรคภูมิแพ้

- ◆ **จมูกอักเสบจากสารก่อภูมิแพ้หรือสารระคายเคือง** : จาม คัดจมูก น้ำมูกไหล อาการอาจเป็นครั้งคราว ตามฤดูกาล หรือเป็นตลอดทั้งปีก็ได้
- ◆ **หอบหืด** : ไอ แน่นหน้าอก หายใจติดขัด หายใจมีเสียงวี๊ดๆ
- ◆ **ลมพิษ** : ผื่นนูนคันคล้ายตุ่ม ยุ่งกั๊ด เกิดตามผิวหนังส่วนต่างๆของร่างกาย

- ◆ **เยื่อบุตาอักเสบจากการแพ้** : ตาแดง คันตา น้ำตาไหล แสบตา เปลือกตาบวม
- ◆ **ผื่นแพ้พันธุกรรม** : ผื่นคันแห้งแดง บริเวณข้อพับแขนขา หัวเข่า ข้อศอก หรือบริเวณอื่นๆของร่างกาย
- ◆ **ผื่นแพ้ผิวหนังจากการสัมผัส** : ผื่นคันที่เกิดจากการแพ้สารต่างๆที่มาสัมผัส เช่น ผงซักฟอก เครื่องสำอาง ยาข้อมผม ตุ่มหู ถุงมือ เป็นต้น
- ◆ **แพ้อาหาร** : อาจมีอาการแสดงได้ตั้งแต่อาเจียน ท้องเสีย ผื่นขึ้นตามตัว รวมไปถึงภาวะ Anaphylaxis อาหารที่พบว่าเป็นสาเหตุได้บ่อย ได้แก่ นม ไข่ ถั่วลิสง อาหารทะเล เป็นต้น

- ◆ **ภาวะ Anaphylaxis** : เป็นปฏิกิริยาอาการแพ้ที่รุนแรงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วภายในไม่กี่นาที ทำให้มีอาการแน่นหน้าอก หายใจติดขัดเหมือนเป็นหอบหืด ความดันโลหิตต่ำและอาจเป็นอันตรายถึงชีวิตได้ พบในคนที่แพ้อาหาร แพ้ยา โดนแมลงและสัตว์ต่างๆกั๊ดต่อ เช่น ผึ้ง ต่อ แตน มด

สาเหตุ

เกิดจากปฏิกิริยาที่ร่างกายมีต่อสารก่อภูมิแพ้ ซึ่งสารเหล่านี้ไม่ทำให้เกิดปฏิกิริยาในคนปกติ

สารก่อภูมิแพ้ที่พบสาเหตุได้บ่อย ได้แก่ ตัวไรฝุ่น ขนสัตว์ เกสรดอกไม้ แมงสาบ รังแคจากสัตว์ เป็นต้น

ปัจจัยที่ทำให้ภูมิแพ้ก้ำารเริบ

- การเปลี่ยนแปลงของอากาศ เช่น อากาศเย็นหรือร้อน หรือเวลาโดนลม
- สารระคายเคือง เช่น ควันบุหรี่ ควันจากท่อไอเสียรถยนต์ กลิ่นน้ำหอม น้ำยาหรือสารเคมีต่างๆ
- การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ / ภาวะตึงเครียด จากการอดนอนหรือมีอารมณ์ตึงเครียด

ทำอย่างไรเมื่อรู้ว่าเป็นภูมิแพ้

ในผู้ที่มีอาการที่เข้าข่ายโรคภูมิแพ้ แพทย์ จะทำการทดสอบผิวหนัง ซึ่งจะช่วยในการ วินิจฉัยและหาสาเหตุของการแพ้ นอกจากนี้ แพทย์อาจใช้การตรวจอื่นๆ เช่น ทดสอบ สมรรถภาพปอด ในรายที่สงสัยว่าจะมีโรคหอบหืด หรือมีความผิดปกติอื่นๆของปอด

ก่อนมาพบแพทย์ ควรงดยาลดน้ำมูกเป็น เวลาอย่างน้อย 72 ชั่วโมง เพราะจะทำให้การ แปลผลการทดสอบคลาดเคลื่อน

- แขนงจมูกหรือมีน้ำมูกมาก จนทำให้ หายใจไม่สะดวก
- เป็นไซนัสอักเสบเรื้อรัง
- รับประทานยาลดน้ำมูก แต่ไม่ ช่วยให้อาการแพ้ดีขึ้น
- เป็นโรคภูมิแพ้/หอบหืด ที่ทำให้ไม่ สามารถใช้ชีวิตประจำวัน หรือทำ กิจกรรมได้ตามปกติ

- เป็นโรคหอบหืดที่มีอาการหายใจ ขัดหรือแน่นหน้าอกบ่อยๆ ไอหรือ หายใจดังวี๊ดๆ บ่อยๆ โดยเฉพาะ เวลานอนหรือออกกำลังกาย
- ได้รับการ รักษาด้วยยาที่รักษาโรค หอบหืดแล้วแต่ยังมีอาการไอ และแน่นหน้าอกบ่อยๆ

การรักษา

1. หลีกเลี่ยงสิ่งที่แพ้ต่างๆ
2. การรักษาด้วยยา
  - ยากลุ่ม Antihistamine หรือที่เรียกกันว่ายา แก้แพ้/ยาลดน้ำมูก บางชนิด มีผลทำให้ง่วง นอนได้ ควรรับยาตามคำแนะนำของแพทย์
  - ยาพ่น กลุ่มสเตียรอยด์ มีผลข้างเคียงน้อย ได้ผลดีในการรักษา
3. การฉีดยารักษาภูมิแพ้

เป็นการฉีดสารก่อภูมิแพ้เข้าไปใน ร่างกายของผู้ที่แพ้ทีละน้อยๆและค่อยๆเพิ่ม จำนวนขึ้นจนผู้ป่วยมีความต้านทานต่อสิ่งที่แพ้ วิธีนี้ต้องใช้เวลา 3-5 ปี เป็นวิธีที่สามารถ ควบคุมอาการแพ้ได้ดี ผู้ป่วยสามารถลดหรือ หยุดการใช้ยารับประทานหรือยาพ่นได้

โรคภูมิแพ้

ผลิต / เผยแพร่โดย...กลุ่มงานสุขศึกษา
โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์
จังหวัดนครสวรรค์
โทร. 056-219888 ต่อ 5200, 9801